

Agenda

Bezoekerscentrum De Wulp

Nachtzwaluwtocht

Vrijdag 4 juli, vertrek 21.00 u parkeerplaats De Bever, Beverbeekse dijk in Achel

Maandag 4 augustus, vertrek 20.30 u parkeerplaats Bosmuseum Staatsbos het Pijnven Eksel, baan Eksel-Kerkhoven

Glimwormtocht

Zaterdag 19 juli, Lozerheide, vertrek 22.00 u kerk Lozen-Bocholt

Zondag 17 augustus, Veewey Eksel, vertrek 20.30 u parkeerplaats Autokeuring baan Hasselt-Eindhoven

Europese Nacht van de Vleermuis

Vrijdag 29 augustus, vertrek 20.15 u kerk Beek (Bree). Wandeling De Luysen

Zaterdag 30 augustus, vertrek 20.30 u parkeerplaats De Bever, Beverbeekse dijk Achel of 21.00 u Smeethof Bocholt

zondag 6 juli

Vlinderwandeling Buitenheide Achel. Vertrek 9.00 u parkeerplaats kerk Achel-Statie

zondag 17 augustus

Natuurhappening met picknick. Vertrek 14.00 u Smeethof Bocholt
zondag 31 augustus
Wandeling 't Plat. Vertrek 14.00 u schapenstal Palisstraat Overpelt

Natuurmonumenten

zondag 14 september

Herfststijlooswandeling 10.00-12.00 uur. Vertrek bij de Werkschuur van Natuurmonumenten, Barrier 15a, Bergeijk. Niet-leden € 2,27 (kinderen € 0,45).

NMC De IJzeren Man

tot en met 17 augustus

Expositie 'Een spin is niet eng'. Informatie over allerlei spinnen. Ook geschikt voor kinderen door doe-dingen (NMC).

iedere zondag van 13.00 tot 17.00 uur

Een imker in de bijenhal bij het NMC. Op 20 juli de grote Imkermiddag (Imkervereniging)

zondag 10 augustus

Wandeling Laurabossen van 10.00-12.00 uur. Thema Natuurlijk bosbe-

heer en de rol van Schotse hooglanders. Vertrekpunt Infopaneel Lozerweg (Zuid-Willemsvaart) te Weert. Aanmelden via (+31) 045 - 563 03 55 (Natuurmonumenten).

zondag 17 augustus

Activiteit in NMC van 14.00 tot 16.00 uur. Thema: bloemencomposities.

zondag 7 september

Dagexcursie (bus) naar de Voerstreek. Informatie via (+31) 0495 - 534592 (Vrienden der Natuur & Natuurmonumenten)

zondag 14 september

Excursie De Banen in Nederweert. Vertrek 7.00 u politiebureau Weert (Vogelwacht)

zondag 21 september

Dauwtrappen met ontbijt in het Cranendonkse bos. Kosten € 8,00 p.p. Aanmelden via (+31) 0495 - 551 965. Vertrek 7.15 uur, parkeerterrein NS-station Weert (IVN).

zondag 21 september

Activiteit in NMC van 14.00 tot 16.00 uur m.m.v. Aquarium-, terrarium- en vijververeniging Aqua-Fauna.

De trage weg

Herstel van oude veldwegen.

Veldwegen, kerkpaden en smokkelwegen... we kennen ze allemaal. Hun historische functies hebben ze misschien verloren, maar de onschatbare waarde ervan mag niet verloren gaan. Door onder andere verwaarlozing verdwijnen deze wegen en de houtwallen langzaam maar zeker.

In 2000 is er in Vlaanderen een werkgroep opgericht die zich hierover bekommert: de Trage Weg. Wandelverenigingen, heemkundige kringen en natuurbeschermingsverenigingen hebben hun krachten en kennis gebundeld om de veldwegen in kaart te brengen en de knelpunten aan te kaarten. Samen met de gemeentelijke overheden zoeken ze naar oplossingen om deze landelijke wegen weer in hun oude glorie te herstellen. In Neerpelt heeft dit geleid tot vier wandelroutes (waarvan twee in voorbereiding) over hoofdzakelijk onverharde wegen. Bij iedere route hoort een mooie folder die niet alleen informatie geeft over de natuurwaarden, maar ook over de historie van het gebied. De folder is verkrijgbaar aan de balie van Bezoekerscentrum De Wulp en het VVV-kantoor van Neerpelt.

Openingstijden

Bezoekerscentrum De Wulp

Tussenstraat 10, B-3910 Neerpelt, België, telefoon (+32) 011 - 80 26 77, e-mail: dewulp@skynet.be, internet: www.dewulp.tk
Iedere zaterdag en zondag open van 14.00 tot 18.00 uur. Op maandag gesloten.
Voor groepen na afspraak van dinsdag tot en met vrijdag.

NMC De IJzeren Man

Geurtsvenweg 4, 6006 SN Weert, Nederland, telefoon (+31) 0495 - 52 48 93, fax (+31) 0495 - 66 42 25, e-mail: t.vandenberkmortel@natuurmonumenten.nl
Internet: www.natuurmonumenten.nl
Tijdens de zomertijd geopend van dinsdag tot en met zondag tussen 13.00 en 17.00 uur en in de wintertijd tussen 13.00 en 16.00 uur.

Colofon

Wulpenvlucht is een gezamenlijke kwartaaluitgave van Natuurpunt vzw en de Vereniging Natuurmonumenten. Het wordt gratis verspreid onder geïnteresseerden.
Voor een abonnement kunt u bellen naar (035) 655 99 11 (Nederland, Natuurmonumenten) of naar (011) 80 26 77 (België, Bezoekerscentrum De Wulp).

Redactie

Theo van den Berkmortel, Ghis Palmans, Hans Pflug, Nicoline van Tiggelen

Eindredactie + v.u.

Van Tiggelen Tekst & Communicatie, Oirschot

Opmaak

Ster design BNO, Eindhoven

Drukwerk

Drukkerij van Drunen, Eindhoven

Wulpenvlucht

Driemaandelijke nieuwsbrief over natuurgebieden van Natuurpunt en de Vereniging Natuurmonumenten rondom Bezoekerscentrum De Wulp.

Nummer 14
juli
augustus
september 2003

In dit nummer

Pagina 2
Natuureducatie
bij De Wulp

Lezersaanbod

Pagina 3
Een woordje met...
Hubert Brouns

Pagina 4
De Trage Weg

Agenda

Heioord, hoge potentiële natuurwaarden

Heioord ligt in een kleinschalig cultuurlandschap ten zuidwesten van Ittervoort (NL). De naam duidt op een voormalig open heidelandschap dat voor de land- en bosbouw is ontgonnen. In de houtwallen groeien eik en eikvaren. Nachtegaal, kuifmees, zwarte mees en matkop laten zich regelmatig zien. Hoewel het omringende cultuurlandschap uit intensief agrarisch gebied bestaat, is er bij nadere kennis-making van het gebied toch veel aan natuurwaarden te beleven.

Uitbreiding van een houtwal in Heioord.

Het terrein Heioord ligt op een dekzandrug en grenst in het noorden aan de Uffelse Beek en in het zuiden aan de Itterbeek. Juist die variatie biedt behoorlijke kansen voor natuurontwikkeling.

De Landinrichting Land van Thorn heeft de afgelopen tijd de nodige werkzaamheden uitgevoerd, zoals het aanleggen van nieuwe houtwallen, waardoor er (weer) een kleinschalig landschap gaat ontstaan. Op dit moment heeft Vereniging Natuurmonumenten hierdoor ruim 75 hectare in beheer. Op langere termijn hoopt Natuurmonumenten een groter natuurgebied te kunnen realiseren. Dit is noodzakelijk voor het ecologisch en hydrologisch optimaal functioneren van het gebied. Door de graslandjes regelmatig te maaien en het maaisel af te voeren,

verschraalt de bodem. Soorten als margriet en pinksterbloem profiteren hiervan. Op sommige plekken is er al een heischrale situatie ontstaan met spontane vestiging van bremstruikjes. Op de diverse nieuwe kruidenakkers krijgen soorten als korenbloem en de geelgors alle kansen. Het is de bedoeling om een gedeelte van de Uffelse beek op termijn te laten meanderen (slingeren).

Heioord is onderdeel van het grensoverschrijdend fietsroutenetwerk. Er is ook een gemarkeerde wandelroute uitgezet door de gemeente Hunsel. In het afgelopen jaar is met tal van instanties hard samengewerkt om het gebied fraai-er her in te richten. Deze 'facelift'

heeft het natuurgebied nog aantrekkelijker gemaakt voor de recreant.

Hoe te vinden?

Vanuit het centrum van Stramproy gaat u richting Thorn/Neeritter. Bij de splitsing Haler/Neeritter vervolgt u de weg naar rechts richting Neeritter. Na twee kilometer komt u bij de Uffelse watermolen. Heioord ligt hier rechts van de weg, de Sniekstraat. In de eerste scherpe bocht naar links kunt u rechts de Rutjesstraat in om het gebied te bekijken. Voor meer informatie over dit gebied: Toon van den Eijnde, boswachter, telefoonnummer (+31) 0495 - 56 14 53.

natuurpunt

Redactieadres

Voor België:
Tussenstraat 10
3910 Neerpelt
Voor Nederland:
Postbus 10308
6000 GH Weert

Wulpenvlucht wordt gedrukt
op minder milieubelastend
papier.

Afgiftekantoor 3920
Lommel 1 P209049

Educatiemogelijkheden voor scholen bij De Wulp

Leren door te doen...

Handen uit de mouwen.

Zowel in het Bezoekerscentrum De Wulp als in het Natuur- en Milieucentrum De IJzeren Man worden er allerlei educatieprojecten ontwikkeld. Schoolgroepen zijn en blijven immers een belangrijke doelgroep voor beide educatieve centra. In dit artikel kunt u lezen welke educatiemogelijkheden De Wulp biedt. De projecten van De IJzeren Man komen in het volgende nummer van Wulpenvlucht uitgebreid aan bod.

Educatie op maat, dat proberen de vrijwillige begeleiders van De Wulp aan de scholen te bieden. Afhankelijk van de leeftijdsgroep zijn er studiepakketten uitgewerkt die vooral gebaseerd zijn op het zintuiglijk waarnemen. Er zijn drie hoofdthema's: excursies in het reservaat het Hageven, wateronderzoek en kriebelbeestjesonderzoek.

Op ontdekking

Kinderen van 5 tot 8 jaar worden in hun speurtocht in de natuur – zowel in het reservaat als in de insectentuin – geholpen door foto's van dieren. Met aangepaste vragen wordt de natuurlijke nieuwsgierigheid van de kinderen gestimuleerd. Kinderen van 8 tot 14 jaar krijgen gerichte opdrachten mee, aangepast aan hun niveau. In eigen tempo zoeken ze naar de oplossingen bij het wateronderzoek of determineren ze de beestjes die ze vinden in de insectentuin. Zelf in de vijver

scheppen, met een kijkbuis onder water loeren, stenen omdraaien of in een composthoop peuteren ... actief zoeken naar de verborgen schoonheid van natuur. Hiervoor staan kisten met determinatiekaarten, loepen en schaaltes ter beschikking... en natuurlijk een ervaren gids. Afhankelijk van de leeftijd leren de jongeren de kwaliteit van een biotoop bepalen aan de hand van tabellen. Voor leerlingen van de laatste jaren van het middelbaar onderwijs zijn er themagerichte excursies: fauna en flora in een heidereservaat, vogels en algemene natuurbeleving. Bovendien kunnen deze jongeren actief meewerken door beheerswerken in het reservaat.

Meewerken

Voor de leerlingen van het lager onderwijs is een speciaal natuur-

educatief werkpakket uitgewerkt. Dit bestaat uit drie delen: in het eerste deel komt een begeleider op school uitleggen waarom beheerswerken in een reservaat nodig zijn en welke vormen van beheer worden toegepast. In het tweede, praktische, gedeelte steken de leerlingen in een nabijgelegen reservaat de handen uit de mouwen. In het derde en laatste gedeelte gaan ze na verloop van tijd samen met de begeleider terug naar het reservaat om het resultaat van hun werk te zien en te beoordelen. Sommige klassen adopteren zelfs een stukje natuurreservaat en groeien gedurende hun hele schooltijd mee met hun perceel. Voor een compleet overzicht van het aanbod, kijk op www.dewulp.tk

Gebiologeerd door het kleine.

Leuke aanbiedingen!

Lezers van Wulpenvlucht hebben een streepje voor. Onlangs heeft de redactie van deze nieuwsbrief overleg gevoerd met Jan Kooning van de cluster Marketing van de Vereniging Natuurmonumenten. Daarbij is het aanbod gekomen om de lezers van Wulpenvlucht elk kwartaal een bepaald artikel van Natuurmonumenten met aantrekkelijke korting aan te bieden. Lezers kunnen dit artikel afhalen bij Bezoekerscentrum De Wulp in Neerpelt of Natuur- en Milieucentrum De IJzeren Man in Weert.

Vanaf het komende nummer leest u hier alles over!

Een woordje met... Hubert Brouns

Hubert Brouns is als burgemeester van Kinrooi druk bezig met de perikelen rond de vogelpest. Tussen de gesprekken met de pluimveehouders en de bezorgde plaatselijke duivenliefhebbers

vindt hij nog even tijd voor een gesprek met de redactie van de Wulpenvlucht. Een groot gedeelte van Kempen~Broek ligt namelijk in zijn gemeente!

“Landelijk en rustig, maar toch opwindend”

Brouns ...landelijk en leefbaar...

Zo beschrijft Hubert de Belgische gemeente waar hij burgemeester van is. Dertig jaar geleden fuseerden verschillende gemeenten: Kinrooi, Molenbeersel, Kessenich, Ophoven en Geistingen. Iedere deelgemeente heeft in al die jaren haar eigenheid mogen bewaren. Niet voor niets ligt het gemeentehuis neutraal, precies in het midden van het grondgebied. “Het is er goed wonen”, vervolgt hij, “want ook de jonge mensen voelen zich hier thuis.”

Cultuurhistorie

Kinrooi heeft iets met molens. In Molenbeersel zijn de Keyersmolen en de Zorgvlietmolen nog in werking terwijl in Kinrooi de Lemmensmolen nog operationeel is. In functie van hun oorspronkelijk doel worden de resterende wind- en watermolen hersteld. Zo wordt een waardevol erfgoed bewaard en beschermd.

Hubert Brouns is trots op de grote brok historie waar Kinrooi op kan terugvallen: “In de vijf dorpen zijn maar liefst acht verschillende schut-

terijen actief. De schuttersgilden kennen hun oorsprong in de zeventiende eeuw en stonden in voor de veiligheid van de gemeenschap. Ieder jaar strijden de gilden voor de felbegeerde trofee, d’n Um. Vorig jaar sleepte de Sint-Martinusgilde uit Kessenich deze trofee in de wacht en mocht daarom dit jaar het Oud Limburgs Schuttersfeest organiseren.”

Natuur

Niet alleen molens en een rijke historie zijn troeven voor Kinrooi... ook de natuur speelt een belangrijke rol. Een groot gedeelte van het Kempen~Broek ligt in de gemeente Kinrooi en in Kessenich zijn Koningssteen en het Vijverbroek prachtige rustplaatsen voor planten en dieren. Deze natuurgebieden zijn in beheer bij Natuurpunt, Natuurmonumenten en het Limburgs Landschap. Deze verenigingen beschikken immers over de kennis om zorg te dragen over zulke waardevolle landschappen. Tussen Kinrooi en Molenbeersel ligt nog een grote brok natuur, de

Zig en het Goort. Hubert Brouns kent de situatie goed: “De wandelwegen liggen kriskras door dit gebied en daardoor zijn er geen specifieke zones waar de natuur volledig tot haar recht kan komen. De Vlaamse Landmaatschappij is in 1996 gestart met het onderzoek voor een natuurinrichtingsplan en dat bevindt zich momenteel in de laatste fase. Het natte karakter zal nog meer tot zijn recht komen door plas-dras-stukken te creëren. Ook de landbouwers binnen het gebied worden betrokken bij het toekomstige beheer door extensieve begrazing van de weilanden. Houtwallen zullen opnieuw aangeplant worden met streekeigen bomen en struiken, terwijl exoten, zoals Amerikaanse eik, zoveel mogelijk verwijderd zullen worden.”

Momenteel wordt al flink wat aan recreatie gedaan in de Zig en het Goort, maar dat gebeurt nog in het wilde weg. Hubert Brouns: “In het uitvoeringsplan, dat dit jaar nog van start zal gaan, wordt sterk de nadruk gelegd op de toegankelijkheid als wandelgebied. Natuur en recreatie moeten er allebei voordeel bij hebben: de natuur moet zich op de meest kwetsbare plaatsen volledig kunnen ontwikkelen en de wandelaars moeten hiervan kunnen genieten door gestructureerde routes.”

Hubert wil graag Frans Wilms, burgemeester gemeente Maasbracht, aanwijzen voor het volgende interview.